

τότε θάρχησή να βλέπη Θεού πρόσωπο, όταν σηκώση από τὰ στήθια του τὸ βρωμερὸ αὐτὸ χιτρίο τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ποῦ τοῦ τὰ πατάγη σήμερα σὰ βραχνῆς καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νάνασάνη. Ἔτσι ἂν μιλοῦσε κἄτι καλὸ θῆκανε. Κ' ἔτσι ὁ λαὸς θῆνοιγε τὰ μᾶτις του, θῆπνιγε τὸ φαρμακερὸ φεῖδι ποῦ ζεσταίνεται σήμερα μέσα στὸν κόρφο του καὶ θῆ φώναζε ὁ ἴδιος—ἂν βρισκότανε μὲ καιρὸ αὐτὸς ὁ ΕΝΑΣ, ὁ ἱκανός, ποῦ θῆ ἠμποροῦσε νὰ τὸν ἀκούση—ΖΗΤΩ Η ΜΟΝΑΡΧΙΑ ! χωρὶς νὰ ξαφνιασθῆ ὅταν καμμιά μέρα ἄλλοι τοῦ τὸ φωνάζουν, ποῦ θῆ τοῦ τὸ φωνάζουνε.

Τὴν Ἀλήθεια περιμένει νάκούση ὁ λαός. Μὰ πῶς θῆ τοῦ τὴν ποῦμε τὴν Ἀλήθει' αὐτή, ἀφοῦ δὲν κατορθώσαμε ἀκόμα νάχουμε γλώσσ' ἀληθινή,—ἡ σωστότερη, ἀφοῦ τὴν γλώσσα του, τὴν ἀληθινή τῆ γλώσσα, τῆ βρίζουμε χυδαία καὶ βρόδερη ;

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΣΕ ΚΟΡΗ

Στὸ δρόμο μου τὸ σκετεῖνὸ χρυσοῦν ἀχιτίδα
Μοῦ στέλνει πάλε ἡ ἀγγελικὴ σου νιότη.
Χίλιες φορές τὸ θεϊκὸ σου φῶς κι ἂν εἶδα,
Ἀκόμα μὲ τὴ φλόγα μὲ μεθάει τὴν πρώτη.

Ἄς ἔρθῃ κι ἄς μοῦ ξαναπῆ ἡ ἀχιτίδα ἐκείνη
Πῶς πόθος ἢ χαρὰ καμμιά δὲ μοιάζει
Σὰν τὰναγάλιασμα ποῦ αὐτὴ μᾶς κρυφοχύνει
Μὲ μάγιο ποῦ σὲ μάτια λυγρῆς φωλιάζει.

Ζυγώνει ὁ μαῦρος χάρος ποῦ κ' ἐμᾶς κ' ἐσένα
Ἀγάλι ἀγάλι θὰ μᾶς φάῃ, ἄχ, κριμα !
Φέρε μου, ὦ, φέρε μιά σιγμὴ ἀπ' τὰ περασμένα !
Ἔλα, καὶ φέξε μου νὰ κατεβῶ στὸ μνήμα !

A. E.

ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Ἄν νὰ σᾶς κάμει ὁ οὐρανὸς δὲ στείλει κεραβνὸ του,
ὄρε παιδιὰ φαβλόμωρα,
Θὰ πῶ πιά τότες ἄδικα πῶς πῆρε στὸ λαιμὸ του
τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα.

K. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

πᾶς νὰ λογαριάξῃ νὰ περάσῃ ὡς τ' Ἀγιαντριᾶ μὲ τὸ κρασί ποῦ ἔχει ἀποθηκεμένο, κ' ἡ παπαδιά νὰ τοῦ λῆθῃ στὰ μισὰ τοῦ Μᾶνη, πῶς μ' ἐκείνο ποῦ ἔχει τὸ βουτσι, δὲν ἔβγαζε τὸ μῆνος ; Ὁ αἰδεσιμώτατος γράμματα πολλά δὲν ἔξερε, μὰ ποτὲ τοῦ δὲ θῆ ἔκαμε ἕνα τέτιο λάθος. Ἦταν τόσο ταχτικὸς ἄνθρωπος, ποῦ κανένα πρᾶμα τοῦ σπιτιοῦ του δὲν τοῦ σώνονταν στὰ μισὰ τῆς χρονιάς, γιατί τ' ἀποθήκευε ὅλα στὸν καιρὸ τους μὲ τέτιο λογαριασμὸ, ποῦ ποτὲ δὲ βγήκε γελασμένος.

Ἄν ἦταν μάντης ὅμως καὶ καρδιογνώστης καθὼς ὁ συντεχνίτης του τὴν παλιὰ τὴν ἐποχὴ, δὲ θῆ δυσκολεύονταν νὰ μαντέψῃ τὴν αἰτία, ποῦ ἔχανε στὰ καλά καθούμενα ἕξη μηνῶν κρασί. Μὰ καὶ μάντης νᾶ ἴταν, καὶ μὲ τὰ μάτια του νᾶ ἴβλεπε, πάλε δὲ θῆ πιστεύει πῶς τὸ κρασί, ποῦ ἔλειπε ἀπὸ τὸ λογαριασμὸ του, τὸ ἔχει περάσει ἀπὸ τὸ λάρυγγά τῆς ἡ ἀγαπημένη του ἢ πρεσβυτέρα. Καὶ ὅμως ἦταν σωστό.

Ἡ παπαδιά ἀλήθεια δὲν ἔπινε ποτὲ τῆς κρασί, ἀλλ' ἀπὸ τὴν περασμένη τῆ χρονιά τὸ ἔχει συνηθίσει, ἐπειδὴς ἀρρώστησε ἀπὸ τύφο, καὶ ὁ γιατρός τῆς τὸ διάταξε γιὰ δυναμωτικόν. Κατάλαβε ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρρώστια καὶ δῶθε πῶς αὐτὸ τὸ εὐλογημένο το σιζυφολοῦμι δὲν εἶναι ἄσκημο νὰ τὸ πίνῃ κανεὶς κι' ὄντας δὲν εἶναι ἀρρωστος, Ἄμ τί! κουτὸς ἦταν ὁ παπᾶς ποῦ τὸ πινε, κι ὁ ἄλλος ὁ

Ο ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟΣ

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

ΓΡΑΜΜΑ Β'.

(Τέλος)

Manchester, Φλεβάρης τοῦ 1904.

Ἄς δοῦμε τώρα τί ἀπαντοῦνε σ' ὅλα αὐτὰ οἱ ἀντιπροστατευτικοί.

Ὅταν ἐδῶ καὶ 50 ἢ 60 χρόνια παραδέχτηκε ἡ Ἀγγλίς τὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο, ἢ βιομηχανία κ' ἢ γεωργία τῆς ψυχροκαχούσαν, τὸ ἐμπόριό τῆς ξέπεφε τὰ κέρδη λιγότευαν, ὁ κόσμος δυστοχοῦσε, ἡ φτώχεια καὶ τὰ ἐγκλήματα πληθαίναν κι ὁ τόπος κόντευε νὰ χρεωκοπήσῃ. Ἄν καὶ δὲν ἔχει λόγο πῶς τὰ φευρέματα, οἱ σιδηρόδρομοι, τὸ περισσότερο χρυσάφι κ.τ.λ. βοήθησαν πολὺ τ' ἀγγλικὸ ἐμπόριο, τὴν καλὴ ἀρχὴ ὅμως τὴν ἔκαμε τ' ἀνοικτὸ ἐμπόριο, καὶ μὲ κάθε ξεπεσμό τῶν δασμῶν εἰσογωγῆς μεγάλωνε κι ὁ ἐμπορικὸς τῆς πλοῦτος.

Δὲν εἶναι ἀλήθεια πῶς ἀρχίζουν καὶ φαίνονται σημάδια ξεπεσμοῦ στὴς βιομηχανίες, στὸ ἐμπόριο καὶ στὴ ναυτιλία τῆς, μῆτε χρειάζονται δραστήρια μέτρα. Πρέπει τὸ σύνολο τοῦ ἐμπορίου τῆς νὰ κυττάζουμε κι ὄχι μονάχα τοὺς ἀναπόφευγους κυματισμούς σὲ μερικὲς βιομηχανίες. Τὸ περσινὸ ἐξωτερικὸ τῆς ἐμπόριο εἶπνε μεγαλιέτερο παρὰ ποτέ. Λογαριάζοντάς το πρὸς τόσο τὸν κάτοικο, τῆς Ἀγγλίας τὸ ἐμπόριο εἶναι διπλὸ τοῦ Γερμανικοῦ κι ἕξη φορές μεγαλιέτερο τοῦ Ἀμερικανικοῦ. Ἐπειτα εἶναι λάθος νὰ νομίζουμε πῶς τὸ ἐξωτερικὸ τῆς ἐμπόριο ἔχει τόση σημασία. Αὐτὸ εἶναι μονάχα τὸ δέκατο τοῦ ἐντόπιου τῆς καὶ τὸ ἐντόπιο ἀκμάζει. Ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ τόπου, θὲς ἀπὸ φορολογία, θὲς ἀπὸ κληρονομικὰ δικαιώματα, ἀπὸ καταθέματα σὲ τράπεζες, ἀπὸ σιδηρόδρομους κ.τ.λ. καθὼς κι ὅλες οἱ στατιστικὲς, ἐργατῶν, ἀπόρων κ.τ.λ. δείχνουν πῶς ὁ πλοῦτος κ' ἡ εὐτυχία τοῦ τόπου πληθαίνουν. Ἡ Ἀγγλικὴ ναυτιλία μεγαλώνει πῶτερο παρὰ κάθε ἄλλου ἔθνους. Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν πρώτων ὑλῶν δὲν λιγοστεύει, παρ' ἀδιάνοχη μεγαλώνει, σημάδι αὐτὸ πῶς τὸ σύνολο τῶν βιομηχανιῶν τῆς δὲν ξεπέφτει καὶ πῶς ἡ ἐντόπια ζήτηση σκεπάζει μὲ τὸ παραπάνω κάθε ξεπεσμό τῆς ἐξωτερικῆς.

Ὅσο καὶ νᾶναι ἀξιολύπητη ἡ φτώχεια ποῦ ὑπάρχει ἀκόμα στὴν Ἀγγλία σὲ προστατευμένους τόπους εἶναι πολὺ μεγαλιέτερη καὶ γενικῶς ἡ ζωὴ πολὺ χειρότερη. Ὁ Ἀγγλικὸς λαὸς εἶναι ὁ καλλιέτερος θρεμμένος καὶ καλλιέτερος πλερωμένος λαὸς τῆς Εὐρώπης, καὶ μὲ ταχτικώτερη δουλειά. Στὴ Γερμανία τὰ μεροκάματα εἶναι μικρότερα, οἱ ὥρες ἐργασίας περισσότερες, κ' οἱ ἐργατικοὶ ὄροι χειρότεροι παρὰ στὴν Ἀγγλία. Στὴν Ἀμερική, ἐνῶ τὰ μεροκάματα εἶναι ἀψηλότερα, ὁ ἐργατικὸς ἀγῶνας εἶναι μεγαλιέτερος κ' ἡ ζωὴ πολὺ ἀκριβώτερη.

Ἄν τὸ ἐξωτερικὸ ἐμπόριο τῆς Ἀγγλίας, μερικὰ χρόνια τώρα δὲ φαίνεται νὰ μεγάλωσε πολὺ, ἡ αἰτία εἶναι ὁ μέγας ξεπεσμοὸς παντοῦ. Ἡ παραγωγὴ τῆς κ' ἢ ἐργασία τῆς μεγάλωσαν μάλιστα πολὺ, κ' ἐνῶ οἱ τιμὲς καὶ τὰ κέρδη ξέπεσαν, τὸ ἐμπόριο εἶναι ταχτικώτερο καὶ μὲ λιγώτερος κυματισμούς.

Γιὰ τὴν Ἀγγλία τὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο εἶναι σήμερα πῶ ἀναγκαῖο παρὰ ποτέ. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς, ὁ μέγας τῆς πληθυσμὸς, οἱ ἐμπορικοὶ καὶ κοινωνικοὶ τῆς ὄροι στηρίζονται ὅλα σ' αὐτὸ τὸ σύστημα, κ' ἡ ἀλλαγὴ του θῆτανε ὀλέθρια. Εἴτανε φυσικὸ μὲ τὸν καιρὸ νὰ προκόψουν καὶ τ' ἄλλα ἔθνη, νὰ μεγαλώσῃ ἢ παραγωγὴ τους καὶ μὲ τὸν μεγαλιέτερο συναγωνισμὸ νὰ χάσῃ ἡ Ἀγγλία τὴ μεγάλη τῆς ἐμπορικὴ ὑπεροχὴ. Εἶναι ὅμως καὶ πολλὲς ἄλλες οἱ αἰτίες τοῦ ξένου συναγωνισμοῦ κ' ὄχι μονάχα ἡ προστασία. Κ' ἴσα ἴσα τὸ χρωστεὶ ἡ Ἀγγλία στ' ἀνοικτὸ τῆς ἐμπόριο ποῦ κρατεῖ ἀκόμα τὴν πρώτη θέση καὶ ποῦ ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν προκοπὴ τῶν ἄλλων ἔθνων.

Ἐπειτα ἀκόμα κ' ἡ Γερμανία κ' ἡ Ἀμερική, ἐνῶ προστατεύουν μερικὲς βιομηχανίες τους, ἔχουν ὅμως κι αὐτὲς ἀνοικτὸ ἐμπόριο. Τὰ Γερμανικὰ κράτη, μὲ 58 ἑκατομμύρια πληθυσμὸ, ἀνάμεσά τους ἔχουν ἀνοικτὸ ἐμπόριο. Οἱ Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικής, μὲ 80 ἑκατομμύρια πληθυσμὸ, ἔχουν κι αὐτὲς ἀνάμεσά τους ἀνοικτὸ ἐμπόριο. Εἶναι τὸ μεγαλιέτερο ἀνοικτὸ ἐμπόριο τοῦ κόσμου καὶ σ' αὐτὸ χρωστεὶ ἡ Ἀμερικὴ μεγάλο μέρος τῆς ἐμπορικῆς προκοπῆς τῆς, καθὼς καὶ στὰ μεγάλα φυσικὰ κ' ἐμπορικὰ τῆς πλεονεχτήματα, κι ὄχι στὸ προστατευτικὸ τῆς σύστημα. Τὰ σύνορα ἐνός Βασιλείου εἶναι ὅπως τὰ σύνορα μῆς ἐσωτερικῆς Πολιτείας. Ἄν τὸ προστατευτικὸ σύστημα ὠφελεῖ τότες τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἀμερικής ἢ προκοπὴ θῆτανε ἀκόμα μεγαλιέτερη ἂν οἱ Πολιτεῖες τους εἶχαν ἀνάμεσά τους προστασία, ἐνῶ εἶναι γνωστὸ πῶς τὸ ἐσωτερικὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριό τους τῆς ὠφέλησε σημαντικὰ. Ἄλλη αἰτία τῆς ἐμπορικῆς προ-

κόσμος μακάρι; Καὶ τὸ βρισκε τόσο καλὸ ἢ καημένη ἢ παπαδιά, ποῦ ὄντας εἰψοῦσε ζεχνόυσε τὸ νερό.

Ὁ παπᾶς, ποῦ δὲν εἶχε καθόλου χαμπάρι ἀπὸ τὴν καινούρια τῆ μόδα τῆς κυρᾶ πρεσβυτέρας, ἕμα ἔτρωγε τὸ μεσημέρι ἔπερνε κ' ἔβαν ὕπνο, χεῖμων καλοκαίρι ἢ παπαδιά ὅμως τὲς περισσότερες φορές ποῦ κοιμοῦνταν ὁ παπᾶς, προτιμοῦσε νὰ περνή τὴν ὥρα τῆς κοντὰ στὸ βουτσι καὶ νὰ χαλνῆ τοῦς λογαριασμούς τοῦ αἰδεσιμώτατου. Ἐἰμποροῦσε, λοιπόν, ὁ φουκαρᾶς ὁ παπᾶς νὰ καταλάβῃ τίποτε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο; ἦταν ποτές δυνατὸ νὰ ἔχη ὑπόψια γιὰ τὴν παπαδιά ; Ὁ ἔξακολουθοῦσε μάλιστα ν' ἀπορῆ καὶ στὸν ἄλλο τὸν κόσμο, ἂν δὲν παρουσιάζονταν ἕνα περιστατικὸ γιὰ νὰ πιάτῃ κάθο.

Δ.

Τὸ κρασί, καθὼς τὸ ἔχει πῆ ἢ παπαδιά, πρὶν βγῆ ὁ μῆνας σῶθηκε, κι ὁ καημένος ὁ Παπασκῦρος βρέθηκε σὲ δύσκολη θέση. Νὰ γύρευε δανεικὸ, δὲν τὸ ἔκαμε γιατί δὲν πιστεύε πῶς θῆ τοῦδινε καὶ κανένας. Ὅσοι εἶχαν τὸ φύλαγαν γιὰ ὥρα ἀνάγκη, ἕμα πῆραν τὴν ἀπόφαση τῆς καταστροφῆς. Νὰ πῆγαινε ν' ἀγόραζε ἀπὸ ξένο χωριό, δὲν εὐκολύνονταν ἀπὸ παρᾶδες σ' αὐτὴν τὴν περίσταση. Ἔτσι λοιπόν ὁ αἰδεσιμώτατος, θέλοντας καὶ μῆ, ἀναγκάστηκε νὰ μείνῃ εὐχαριστημένος μόνε μὲ τὸ νερό. Ἡ κυρᾶ πρε-

σβυτέρα ὅμως τὸ νερὸ τὸ θυμήθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὸν παπᾶ, γιατί πρὶν σωθῆ τὸ κρασί γιόμισε μιά ταμιζάνα καὶ τὴν ἔκρυψε κ' ἔπινε κάμποσες μέρες ἀφοῦ τελείωσε τὸ βουτσι κ' ὕστερα.

Μιά μέρα ὅμως, ἀπ' αὐτὲς ποῦ ἡ παπαδιά ἔπινε τὸ κρασί τῆς ταμιζάνας, καὶ ὁ παπᾶς τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ, ὁ αἰδεσιμώτατος φώναζε τὴν πρεσβυτέρα του νὰ τὸν ζύση στὴ ράχη, ποῦ τὸν ἔτρωγε. Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορά, ποῦ πάθαινε αὐτὴ τὴ δουλειά ὁ παπᾶς, οὔτε ἡ πρώτη φορά ποῦ τὸν ζοῦσε ἡ παπαδιά του. Μὲ τὸ ζύσιμο ἔπαψε ἡ φαγοῦρα τοῦ παπᾶ, ἀρχίθηκε ὅμως νὰ τὸν στενοχωρῆ μιά ἄλλη διαφορετικὰ φαγοῦρα, ὀυδὲν καλὸν ἄμικτον κακοῦ βλέπετε, κατὰ ποῦ λὲν οἱ ἀρχαῖοι. Γιὰ νὰ περάσῃ ὅμως κι' αὐτὴ ἡ φαγοῦρα τοῦ αἰδεσιμώτατου, ἔπρεπε νὰ γένῃ κατιτίς ἀνάποδα, ἔπρεπε δηλαδή νὰ ζύση ὁ παπᾶς τὴν παπαδιά. Μπορεῖ νὰ φανῆ λίγο περίεργο αὐτὸ τὸ πρᾶμα, ὄχι ὅμως κι ἀφύσικο. Ἡ παπαδιά ἔκαμε πῶς δὲν κατάλαβε τίποτε ἀπὸ τὴν καινούρια τῆ φαγοῦρα τοῦ παπᾶ, κι' ἔς ἦταν αὐτὴ ἡ αἰτία, καὶ κίνησε νὰ φύγῃ. Ὁ παπᾶς ὅμως τὴν τράβηξε νὰ καθίση,, ἀφορμὴ πῶς θῆ τῆς ἔλεγε ἕνα μυστικόν. Νὰ μῆ τὰ πολυλογούμε, μ' ὅλα τὰ στριφογυρίσματα τῆς κυρᾶ πρεσβυτέρας, ὁ αἰδεσιμώτατος ἦρε καιρὸ νὰ κάμῃ ἕνα ἄκακο χορατὸ σὰν ἄνθρωπος κι' αὐτός, καὶ τὸ χορατὸ αὐτὸ ἦταν ἕνα φιλί. Μὰ ἀπάνω σ' αὐτὸ μιά μυρωδιά βγήκε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς παπαδιάς, μυρωδιά